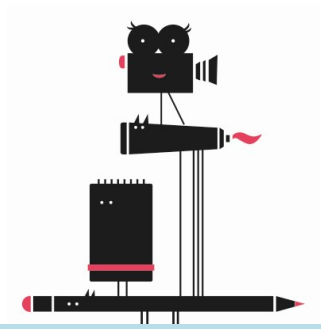

VISIETEKST VERHOOGDE ZORG & INDIVIDUEEL AANGEPAST CURRICULUM

A. INTRO

De Academie Harelbeke Anders! stelt zich zorgzaam op ten aanzien van **'alle'** leerlingen en geeft hen alle kansen om zich **'thuis'** te voelen op de academie en zich te vormen tot een **'Unieke ik'**. Daarbij wordt vertrokken vanuit een **'basis'** waarbij iedereen volgens zijn/haar kennen en kunnen (**will/skill**) zich verder kan ontplooiën tot het vormen van zijn of haar **'Unieke ik'**.

Om dit voor **'iedere student'** mogelijk te maken is er soms wat **'extra'** hulp nodig. Om die reden werd er een visietekst opgemaakt opgebouwd volgens onderstaande piramide dat het **zorgcontinuüm** aangeeft gebaseerd op **algemene uitgangspunten**.

Algemene uitgangspunten:

- De AHA! voorziet in goed Beeldend en Audiovisueel Kunstonderwijs.
- De AHA! zorgt voor alle leerlingen.
- De AHA! zorgt dat de onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal staan.
- Het AHA!-team – met in hoofdzaak de docent – speelt hierbij een cruciale rol en handelt doelgericht.
- Het AHA!-team werkt constructief samen.
- De AHA! zet de positieve aspecten van de student in het daglicht.
- De AHA! voorziet in allerlei initiatieven om de leerlingen te ondersteunen in hun totale persoonlijkheidsontwikkeling.
- De AHA! werkt in de mate van het mogelijke samen met andere actoren: bvb. ouders, logopedisten, kinesisten, leerkrachten dagschool, OCMW...
- De AHA! steunt hierbij op drie pijlers:
 - het begeleiden van het leerproces.
 - het begeleiden van de sociaal-emotionele ontwikkeling.
 - het begeleiden van de academieloopbaan.

Brede basiszorg

Onderaan de piramide = **fase 0 = de brede basiszorg**, bedoeld voor iedere leerling uit de academie. In deze preventieve fase streven leraren naar kwaliteitsvol onderwijs waarbij ze de gemeenschappelijke basis (de mix aan vooruitgeschoven competenties en leerdoelen) inzetten bij de vorming van de studenten en waar alles zonder hindernissen of problemen gerealiseerd kan worden.

Verhoogde zorg

Daarboven is er **fase 1 = de fase van de verhoogde zorg**. Wanneer structurele en preventieve acties gericht op alle leerlingen (brede basiszorg) niet volstaan, kan de academie extra ondersteuning bieden aan leerlingen. Leraren stemmen hun onderwijs af op de specifieke onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Daarbij gaan ze op zoek naar differentiërende, remediërende, compenserende of dispenserende maatregelen in het atelier. Ze worden hierbij collegiaal ondersteund door het AHA!-team. De verhoogde zorg verloopt zoveel mogelijk atelier intern zodat het contact met de groep niet verloren gaat en ze zich op dat moment ook niet anders hoeven of moeten te voelen dan de rest. Het doel is om, net zoals in fase 0, de gemeenschappelijke basis (de mix aan vooruitgeschoven competenties en leerdoelen) te realiseren.

Aangepast individueel curriculum

Helemaal boven = **fase 2 = individueel aangepast curriculum**. Deze fase is specifiek bedoeld voor leerlingen die ondanks redelijke aanpassingen onvoldoende leerwinst kunnen boeken in de gemeenschappelijke basis (de mix aan vooruitgeschoven competenties en leerdoelen). Een voorwaarde is dat de leerling beschikt over een inschrijvingsverslag voor het buitengewoon onderwijs of dat de leerling erkend is als persoon met een handicap. In deze fase tekent de academie in overleg en op maat van de leerling een **individueel aangepast curriculum** uit dat via een **'handelingsplan'** concreet wordt uitgewerkt. Het individueel aangepast curriculum kan afwijken van de reguliere lessenroosters, groepeeringsvoorwaarden, leerplannen, toelatings- en overgangsvereisten en de leerlingevaluatie.

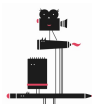

B. WIE DRAAGT ZORG VOOR 'ZORG'

De Academie Harelbeke Anders! beschikt **'niet'** over **'extra uren'** om in te zetten om de **'taak van zorgcoördinator'** te dragen, om die reden wordt deze taak over **'het volledige AHA!-team verdeeld'** en is het **'de taak van iedereen'** om hierbij te helpen. Iedereen kan met zijn/haar vragen of opmerkingen bij de directeur terecht. De directeur wordt hierbij ondersteund door haar secretariaatsmedewerkster Veerle Decock. Meldingen die bij Veerle Decock binnenkomen worden gerapporteerd bij de directeur en verder opgevolgd.

NIEUW: Sinds 1 september 2019 hebben we voor het eerst uren pedagogische coördinatie verkregen via het schoolbestuur van Harelbeke en werd Lieselot Derveaux in deze functie aangesteld, geselecteerd op basis van haar diploma 'Artistiek creatief therapeut' als aanvullend diploma op haar bekwaamheidsbewijs docent beeldende kunsten. De kennis verzameld bij de opleiding 'Artistiek creatief therapeut' draagt bij tot een beter zorgbeleid op de Academie. Het AHA!-team kan bij vragen of opmerkingen – bovenop de directeur en Veerle Decock ook bij Lieselot terecht. De rapportering verloopt via de directeur en secretariaatsmedewerkster Veerle Decock die helpt bij het aanvullen van de dossiers.

Alle verzamelde info komt in het dossier leerling begeleiding terecht dat ter inzage ligt op het secretariaat voor de betrokken leerkracht(en) en indien ook nodig de student en de ouders.

C. OPSTART LEERLING BEGELEIDING DOSSIER

De opstart van een leerling begeleiding dossier is in hoofdzaak om de student te helpen, te sturen en hem of haar alle nodige kansen te geven. Maar heeft ook nog een aantal andere doelstellingen zoals hieronder opgesomd:

- Bestaande **afstanden te verkleinen** tussen de academie enerzijds en de ouder(s), de begeleidende volwassene(n) en de leerling anderzijds.
- Een **goede communicatie** uit te bouwen.
- Een **goede vertrouwensrelatie** uit te bouwen.
- Het **VIP-aspect** voor elke leerling zichtbaar te maken.
- De **beginsituatie** van iedere leerling correct in te schatten zodat de academie maximaal kan inzetten op de sterktes en interesses van elke leerling en zo goed mogelijk aan diens onderwijs- en opvoedingsbehoeften kan tegemoetkomen.

Bij iedere student die in aanmerking komt voor eender welke vorm van zorg wordt na '**melding**' een leerling begeleiding dossier opgestart.

Er zijn verschillende redenen of '**manieren van melding**' die aanleiding geven om een dossier op te starten:

1. Bij inschrijving.

Via de online of fysieke inschrijving wordt aan de secretariaatsmedewerkster meegedeeld wat de aandachtspunten van de student zijn. De verantwoordelijke secretariaatsmedewerkster Veerle Decock start automatisch een dossier op en voegt dit toe aan de map 'leerling begeleiding'.

De ervaring leert dat dit vaak bij inschrijving 'niet' wordt meegedeeld waardoor de volgende opgesomde punten aan bod komen. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met het feit dat er nog geen vertrouwensrelatie is tussen de student/ouder en de academie. Dit is iets wat later los komt omdat de student na kennismaking met de academie ervaart dat er open sfeer heerst en anderzijds in vertrouwen kan gecommuniceerd worden.

2. Bij melding ouder/student (in het geval van een middelbare of volwassen student)

Wanneer het academiejaar is opgestart komt het vaak voor dat de student of de ouder dan pas aan het secretariaat, maar in hoofdzaak aan de docent laat weten wat de noden van de student zijn. Na rapportering via de directeur of de secretariaatsmedewerkster Veerle Decock wordt een dossier opgestart.

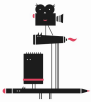
3. Bij melding docent.

Wanneer het academiejaar is opgestart komt het vaak voor dat docent zelf opmerkt dat de student net iets anders is dan de rest. Het is de taak van de leerkracht om dit te rapporteren aan de directeur of aan secretariaatsmedewerkster Veerle Decock. Na melding wordt er een dossier op gestart.

4. Bij melding externe persoon (CLB, logopedisten, kinesisten, leerkrachten dagschool, OCMW-begeleider...)

In heel uitzonderlijke gevallen krijgt de academie een melding binnen via een externe persoon. In dit geval wordt er ook een dossier opgestart.

NIEUW: Sinds 1 september 2019 hebben we voor het eerst uren pedagogische coördinatie verkregen via het schoolbestuur van Harelbeke en werd Lieselot Derveaux in deze functie aangesteld, ook aan zij kan er gerapporteerd worden.

D. NIEUW SINDE 1 SEPTEMBER 2019: HET INTAKE GESPREK

Het intake gesprek is nieuw sinds 1 september 2019, en is in 1ste instantie bedoeld om na te gaan wat de student verwacht van de opleiding, wat zijn/haar visie is van de opleiding en waar hij/zij naar toe wil in de vorming van zijn/haar vorming tot 'Unieke ik' zodoende de docent in het opleidingstraject daarop kan inspelen.

Maar anderzijds is dit ook een moment waarbij de vertrouwensrelatie tussen de student en de docent wordt versterkt. En afhankelijk van student tot student komt er uit dit gesprek ook de nood tot zorg aan bod die in een leerling begeleiding dossier kan onder gebracht worden. Het moment om **informatie te verzamelen over diens specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften** en de **wensen en verwachtingen te bevragen**.

E. COMMUNICATIE MET BETREKKING TOT HET LEERLING BEGELEIDING DOSSIER

Wat na opstart leerling begeleiding dossier:

Na opstart van een leerling begeleiding dossier worden – indien dit nog niet aan de orde was – alle betrokken partijen op de hoogte gebracht. In hoofdzaak is dit de directeur – de secretariaats-medewerkster Veerle Decock en de betrokken docent of docenten. De betrokken ouder(s) of de student krijgt de nodige communicatie inzake opvolging door via de docent zelf, enkel bij complexere of problematische gevallen worden de ouder(s) of student op gesprek uitgenodigd bij de directeur om het dossier en de opvolging te bespreken samen met de betrokken leerkracht. Het hoofddoel van zo'n overlegmoment is om op zoek te gaan naar de beste oplossing voor de verdere opvolging.

Wat bij leerlingen die bij meerdere docenten les volgen:

In sommige gevallen volgt een leerling les bij meerdere docenten en is de uitwisseling van gegevens belangrijk. Hiervoor wordt een kort overlegmoment vastgelegd tussen de betrokken docenten zodoende iedereen op de hoogte is en nuttige informatie voor de begeleiding kan doorgegeven worden.

Wat bij overdracht van leerlingen:

Wanneer het nieuwe academiejaar van start gaat worden eerder opgestarte dossiers van het voorafgaande jaar of jaren gecommuniceerd naar de nieuwe docent toe zodoende hij/zij efficiënt aan de slag kan met de student.

Hoe verloopt de opvolging na opstart leerling begeleiding dossier:

Op geregelde tijdstippen wordt er in samenspraak overlegmomenten vastgelegd en wordt het verdere verloop van het dossier besproken en de nodige afspraken gemaakt. Deze overlegmomenten gaan in hoofdzaak door tussen de directeur en de docent en indien aan de orde met de student of de ouder(s) – deze laatste personen worden pas bij grotere wijzigingen aan het dossier betrokken, indien alles vlotjes loopt worden ze zo weinig mogelijk bij deze overlegmomenten betrokken om hen niet anders dan de andere te laten voelen.

Beschikbaarheid van de dossiers:

Het leerling begeleiding dossier is ten allen tijde inzichtbaar op het secretariaat. Deze inzage wordt toegelaten voor de betrokken docent, student of ouder of indien van toepassing en na goedkeuring van de ouder of student derde persoon.

F. AANDACHTSPUNTEN ZORGBELEID

Alhoewel zorg altijd en overal aanwezig is op de academie, zijn er misschien toch wel een aantal aandachtspunten om het zorgniveau op peil te houden en zo efficiënt mogelijk te integreren en op te volgen.

Op academieniveau:

- Regelmatig overleg organiseren met alle leerkrachten en streven naar een gedragen zorgbeleid voor de academie en dit evalueren en bijsturen daar waar nodig.
- Zorgen voor een zichtbaar aanspreekpunt zodoende iedere zorgvraag in de academie goed terecht komt (secretariaat, leerkrachten, pedagogisch coördinator, directeur, tot zelfs de poetsdame kan een luisterend oor zijn).
- Organiseren en coördineren van de curriculumdifferentiatie voor individuele leerlingen of voor groepen van leerlingen (= differentiatie naar doelen, inhouden, werkvormen, groeperingvormen, evaluatie, tempo,...).
- Organiseren en ondersteunen van gedifferentieerde leertrajecten.
- Organiseren van de registratie van nuttige informatie over de leerlingen (leerling begeleiding dossier) en dit toegankelijk maken voor de nodige betrokkenen.
- Acties plannen om leerlingen die onregelmatig aanwezig zijn beter te kunnen opvolgen.
- Organisatie van het intern (multidisciplinair) overleg over leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- Organisatie en coördinatie van contacten met externen (pedagogisch begeleiders, kinesisten, logopedisten, begeleiders uit de instelling, klasleerkrachten uit de dagschool, OCMW...).
- Stimuleren van de ouderbetrokkenheid.
- Organiseren van de contacten met ouders (en kinderen/jongeren) in het kader van het voorstellen van het zorgbeleid op de academie, in het kader van het bepalen van redelijke aanpassingen en in het kader van het opstellen van een individueel aangepast curriculum.

Op leerkrachtniveau

- Pedagogisch-didactische suggesties geven inzake gedifferentieerd lesgeven (= preventief niveau = brede basiszorg), omgaan met gedragsmoeilijkheden, klasinrichting...
- Hulpmiddelen aanreiken inzake detectie en probleemanalyse, ondersteunen bij observatie.
- Samen het handelingsplan opstellen.
- Samen zoeken naar differentiërende, remediërende, compenserende en dispenserende maatregelen, redelijke aanpassingen en interventies voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- Samen opvolgen, evalueren en bijsturen van interventies.
- Collegiale coaching en visitatie.
- Leerkrachten ondersteunen op vlak van gedifferentieerd evalueren en rapporteren.

Op leerlingenniveau

- Hulp bieden bij leer -of gedragsproblemen aan individuele leerlingen/groepen leerlingen.
- Aanbieden van differentiatie.
- Aanbieden van remediëring.
- (Samen) uitvoeren van het handelingsplan.
- Versterken van het welbevinden van de leerling, begeleiden bij emotionele problemen.

G. PROFESSIONALISERING VAN HET ACADEMIETEAM

Professionalisering van het academieteam is eveneens essentieel bij de uitwerking van het zorgbeleid. Het is namelijk belangrijk dat leerkrachten zich competent kunnen voelen in het omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en regelmatig succeservaringen hebben. Dit komt de gedragenheid en de uitvoering van het zorgbeleid ten goede. We focussen dus niet enkel op de onderwijsbehoeften van leerlingen, maar ook op de **ondersteuningsbehoeften** van leerkrachten.

Professionalisering van leerkrachten m.b.t. het thema 'zorg' kan op twee manieren via '**extern**' of '**intern**' aanbod.

Extern = door middel van nascholing en begeleiding kunnen leerkrachten inzichten verwerven over handelingsgericht werken, het belang van het zorgcontinuüm, redelijke aanpassingen enz.

Intern = zijn er ook heel wat professionaliseringsmogelijkheden. Zo kan het AHA!-team volgende acties ondernemen:

- Actief informatie uitwisselen en kennis delen: vb. over hoe te differentiëren in het onderwijsaanbod, hoe om te gaan met leerlingen met bepaalde onderwijsbehoeften...
- Samen materialen ontwikkelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- Intervisie.
- Mentorschap voor beginnende leraren.
- Co-teaching / teamteaching.
- Samen reflecteren over de eigen pedagogisch-didactische aanpak.

H. ZORGZAAM HANDELEN IN DE KLAS: INZETTEN OP BREDE BASISZORG

We zetten in op het onderste gedeelte van de piramide, namelijk op **de brede basiszorg**, zodoende het zo min mogelijk nodig is om een stapje hoger te gaan om de verhoogde zorg in te schakelen. Iedere klas bestaat immers uit een diverse klasgroep waarin elke leerling zijn eigen achtergrond heeft, zijn eigen sterktes, behoeftes en interesses. In de fase van de brede basiszorg zorgt de leerkracht ervoor dat alle leerlingen zo optimaal mogelijk tot leren komen. De leraar zet in op een **preventieve aanpak** om zo verdere problemen te voorkomen. Dit doet hij onder andere door:

- Het creëren van een veilig pedagogisch klimaat.
- Het realiseren van een effectief klasmanagement.
- Het verzorgen van duidelijke, begrijpbare instructies.
- Het systematisch en nauwgezet opvolgen van de voortgang van de leerlingen.

Een overzicht van mogelijke acties binnen de brede basiszorg:

- Voldoende aandacht hebben voor de **totale ontwikkeling** van de leerling.
- De leerlingen **systematisch opvolgen**. Snelle signalering en tijdige ondersteuning voorkomen dat eventuele problemen zich opstapelen.
- De **sterktes en competenties** van leerlingen benoemen en benutten.
- Vooraf nadenken **over de doelen** die de leerlingen dienen te bereiken en over de mogelijke **drempels en barrières** die het bereiken van deze doelen verhinderen of bemoeilijken.
- Een **gestructureerd klassenmanagement** en een **flexibele klasorganisatie** aanbieden om effectief te kunnen omgaan met verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen.
- Een **krachtige leeromgeving** creëren die elke leerling in zijn leerproces ondersteunt d.m.v. een rijk leerklimaat, betekenisvolle opdrachten, het voortbouwen op de aanwezige kennis, het leren in zinvolle contexten, het aanreiken van interactieve en coöperatieve werkvormen, het voorzien van tijd voor zelfsturing en reflectie.

- **Hoge verwachtingen** stellen ten aanzien van iedere leerling apart, rekening houdende met diens mogelijkheden en eventuele beperkingen. Ieder leerling opdrachten en oefeningen aanbieden die zich in de zone van de naaste ontwikkeling bevinden.
- Het **bekrachten van gewenst gedrag**. Eventuele correcties zijn relatie herstellend en beogen een bijsturing van het ongewenste gedrag.
- **Duidelijke afspraken en regels hanteren in de klas**. Erop toezien dat deze consequent worden nageleefd. De leerlingen ook actief betrekken bij het opstellen van de nodige afspraken.
- **Voldoende autonomie** geven aan leerlingen zodat hun betrokkenheid en welbevinden toenemen, wat het leerproces ten goede komt. Op klasniveau kunnen leerkrachten bvb. hun leerlingen uitnodigen om mee de lesonderwerpen en -thema's te bepalen. Leerlingen kunnen ook de kans krijgen om te beslissen over de groepssamenstelling, de taakverdeling, de materialen etc. Op academieniveau kan de inbreng van leerlingen gevraagd worden bij het organiseren van activiteiten (vb. Festival d'Academie, een expo in de exporuimte, workshops, laureatenexpo, eindejaarsexpo,...)
- Werken aan een **veilig pedagogisch klimaat** met aandacht voor het positief zelfbeeld en het welbevinden van alle leerlingen. We zetten in op een actief pluralistische houding waarin verbondenheid, het respecteren en erkennen van diversiteit en het benutten van diversiteit centraal staan. Binnen het actief pluralisme staat de inhoudelijke dialoog, het spreken met en luisteren naar elkaar centraal.

I. EDUCATIEF PARTNERSCHAP

'Educatief partnerschap' = waarbij de leerkrachten en de ouders elkaars **partners** op vlak van onderwijs en opvoeding worden. Zij leren, **in het belang van het kind of de jongere**, elkaars opvoedingsmilieu beter kennen, tonen wederzijdse betrokkenheid, luisteren naar elkaar en stemmen onderling af. Beide partners tonen interesse voor elkaars opvoedingsmilieu zodat ze met elkaar rekening kunnen houden, maar **leggen de ander geen normen of regels op**.

Leerkrachten in de academie en ouders benaderen elkaar vanuit een houding van **gelijkwaardigheid** met **respect voor elkanders rol**, met oog op het belang van het kind of de jongere. Leerkrachten erkennen ouders in hun rol als ervaringsdeskundige in het omgaan met het kind. Ouders erkennen leerkrachten in hun rol als onderwijsexpert.

Educatief partnerschap leidt ertoe dat ouders en leerkrachten in de academie gemakkelijker **met elkaar in gesprek** kunnen gaan en zo (toekomstige) moeilijkheden bij leerlingen en mogelijke oplossingen met elkaar kunnen bespreken.

In een krachtig zorgbeleid is het belangrijk dat **ouders goed weten wie de aanspreekpersonen voor zorg zijn** op de academie en bij wie ze dus laagdrempelig en in vertrouwen met hun zorgen en vragen terecht kunnen.

J. FICHE LEERLING BEGELEIDING VERHOOGDE ZORG - IAC

Via het online informatieplatform van de academie kan de fiche leerling begeleiding gedownload worden. Deze fiches zijn eveneens op het secretariaat ter beschikking. In hoofdzaak worden deze fiches door de directeur of secretariaatsmedewerkster Veerle Decock in samenspraak met de betrokkene ingevuld en bijgehouden voor verder opvolging zoals in deze visietekst werd opgenomen.

K. HANDELINGSPLAN IAC (INDIVIDUEEL AANGEPAST CURRICULUM)

Dit plan is eveneens op het online informatieplatform terug te vinden en wordt ingeschakeld wanneer een student in aanmerking komt voor een IAC-traject.